

ADVOKATFIRMAET RØDNER MNA

DIN MEGLER A/S v/ADV. RØDNER

Oslo Tingrett

Aktørportalen

STEVNING

TIL

OSLO TINGRETT

Oslo, den 2. juni 2022
JBR/jbr/Vår sak: 462/P462

SAKSØKER: Med Israel For Fred v/styrets leder, org.nr. 970 550 232, Pb
18, 3051 Mjøndalen

PROSESSFULLMEKTIG: Advokatfirmaet Rødner v/adv. Jan Benj. Rødner, Gjøaveien
11, 0376 Oslo

SAKSØKT: Cappelen Damm AS v/styrets leder, org.nr. 948 061 937,
Akersgata 47/49, 0180 Oslo

PROSESSFULLMEKTIG: Advokatfirmaet Schjødt AS v/adv. Halvard Helle, Pb 2444
Solli, 0201 Oslo

Saken gjelder: Krav om tilbaketreking av deler av elektronisk læreverk fra
bruk i skolen.

Side 1

1. PROSESSUELT

Saken dreier seg ikke om et økonomisk krav og tvistesummen er derfor uten betydning. Partene har vært representert av advokat og det er ikke nødvendig med behandling i forliksrådet, cfr. Tvl. § 6-2.

Saksøkte er varslet i hht Tvl § 5-2.

Forliksmegling er ikke ønsket.

Det antas at det bør settes av 5 dager til saken.

Ved manglende tilsvare eller uteblivelse kreves fraværdom.

Jeg tar forbehold om ytterligere anførsler og bevis etter å ha sett tilsvaret. Bevisførselen vil da bli supplert bl.a. med vitner. Jeg legger frem som

BEVIS: Prosessvarsel av 25.03.2022
Svar fra adv. Helle av 07.04.2022

Bilag 1
Bilag 2

2. PARTENE

Saksøker er Med Israel For Fred (MIFF). MIFF er en norsk interesseorganisasjon med nær 11.000 medlemmer og 30 lokalforeninger fordelt over hele landet. MIFF er Norges største livssynsnytrale og partipolitisk uavhengige Israel-organisasjon. Arbeidet skjer bl.a. ved driften av nettstedet miff.no som blir oppdatert daglig, utgivelse av avisen Midtøsten i Fokus som utkommer annenhver måned og møtevirksomhet. Mye av arbeidet består i å gjennomgå kritisk og saklig den daglige nyhetsstrømmen i de viktigste media samt læremidler og hva som skjer i skolen. I MIFFs formålsparagraf heter det: «Gjennom saklig og allsidig informasjon om Israel, det jødiske folk og Midtøsten ønsker MIFF å skape en dypere og større sympati for Israel og det jødiske folk.» Dette er sentralt for MIFFs medlemmer og gir MIFF rett til å reise søksmål som dreier seg om informasjon i skolen i form av undervisning om Israel, det jødiske folk og Midtøsten, cfr. Tvl. § 1-4, cfr. § 1-3. Som vist i punkt 3 dreier denne saken seg om dette.

Spørsmålet om MIFF har rettslig klageinteresse har vært vurdert av Diskrimineringsnemnda i hht. Diskrimineringsombudsloven § 8. Nemnda uttalte enstemmig på s. 11-12 at spørsmålet skal vurderes etter tvistelovens § 1-3 og fant det klart at MIFF hadde rettslig klageinteresse. Jeg legger frem som

BEVIS: Vedtak Diskrimineringsnemndas sak 18/189 av 10.01.2020 Bilag 3

Saksøkte er en sentral kommersiell aktør når det gjelder produksjon av lærebøker til bruk i skolen. Saksøkte er produsent og utgiver av en online skolebok som går under navnet «Skolen». I samfunnsfag for tiendeklasse er det et tema «Moderne konflikter» som denne saken dreier seg om.

3. TVISTETEMAET – DET PROBLEMATISKE INNHOLDET I «Moderne konflikter».

I Norge er produksjon av læremidler ordnet slik at staten lager læreplaner og mål for undervisningen. Det er overlatt til private kommersielle aktører som saksøkte, å produsere læremidler for salg til skolene som kjøper inn etter behov. Det er ikke noen sentral godkjenning sin instans og ikke noen offentlig godkjenning av læremidlene. Dermed er det opp til uavhengige aktører som MIFF å gjøre

oppmerksom på og kreve korrigert læremidler som er i strid med norsk lov og forskrifter.

Saksøkte har samlet digitale læremidler for 1.-10. trinn i en tjeneste de kaller «Skolen» (<https://skolen.cdu.no/>). Under dette er det publisert temaet «Moderne konflikter». MIFF gjorde høsten 2021 en analyse som viste at «Moderne konflikter» gir et ensidig narrativ om konflikten mellom israelere og palestina-arabere som forsterkes av gjentakelser, anakronismer, faktafeil og tendensiøs ordbruk. Innretningen på historiefortellingen tegner Israel i et dårlig lys som overgriper og palestinerne som uskyldige ofre. Eksempelvis fremmer saksøkte følgende:

Anklager, uriktige påstander og faktiske feil

- at det «pågår etnisk rensing av palestinere i Israel». Dette er en demoniserende og grunnløs anklage.
- at «flere hendelser fra Koranen» skal ha funnet sted på Tempelplassen. Dette stemmer ikke med teksten i Koranen eller med islams tidlige historie og tolkninger.
- at «Israel har bygd flere og flere bosetninger i de palestinske selvstyreområdene (A og B) etter at Oslo-prosessen stoppet opp». Men Israel hadde i 2017 ikke etablert noen nye bosetninger på over 20 år. Israelske bosetninger ligger i område C, ikke i selvstyreområdene A og B. I 2017 ble det godkjent én ny bosetning til erstatning for bosetter-utposten Amona som ble revet tidligere i 2017. Ellers er det ikke etablert noen nye på 25 år.
- at FN i 1947 uttalte seg om hva den jødiske og den arabiske staten skulle hete.
- at Tel Aviv er Israels hovedstad.

Ensidighet.

Ensidigheten skapes ved at fakta og perspektiver som kan skape forståelse for Israels situasjon blir systematisk utelatt. Eksempelvis nevnes ikke

- jødiske flyktninger fra arabiske land, som var flere enn arabiske flyktninger fra det som ble Israel og at Judea og Samaria, herunder Øst-Jerusalem, ble etnisk rensset for jøder i 1948.
- at palestinske myndigheter avviser «kategorisk og absolutt» at Israel skal kunne forbli en jødisk stat mens Palestina skal være muslimsk og arabisk.
- palestinske myndigheters glorifisering av vold, økonomiske belønning av terrorister og at deres skolepensum fremmer hellig krig og jødehat. At hatet mot Israel, jøder og normalisering blir innprentet fra barnehagen av og gjennom all undervisning, TV og andre media.
- at den islamistisk motiverte motstanden mot den jødiske staten har eksistert helt siden 1920-tallet.
- at Iran er en uttalt fiende av Israel og sponsor av og alliert med palestinske terrororganisasjoner.
- Israels tilbaketrekning fra Gaza i 2005.

- Israels tilbud om og/eller aksept av forslag til fredsløsninger i 2001, 2008, 2014 og 2020 som bl.a. ville gitt palestinerne en stat tilsvarende arealet av Judea, Samaria og Gaza med Jerusalem som hovedstad.
- at Judea, Samaria og Gaza var på Jordans og Egypts hender fra 1948 til 1967 uten at det var interesse for å opprette en palestinsk stat der og at PLO ble opprettet i 1964, ikke for å danne en palestinsk stat i Judea og Samaria, men for å utsette staten Israel.
- Gaza-krigen i 2021 har fått flere avsnitt, men Israels normaliseringsavtaler med Emiratene, Bahrain, Marokko og Sudan fra 2020 blir ikke nevnt.
- at de palestinske myndighetene krever at Judea, Samaria og Gaza skal være fri for jøder, herunder at det er forbudt ved dødsstraff å selge fast eiendom til jøder.
- at de palestinske myndighetene har nektet å sette seg til forhandlingsbordet siden 2014 og at de stiller krav til en fredsavtale som er ment å føre til utslettelsen av staten Israel.

Tendensiøs fremstilling og ordbruk

- Begrepene Palestina og palestinere. Læreverket bruker disse ordene i betydningen en arabisk palestinsk stat og mennesker med muslimsk eller kristen arabisk bakgrunn, frikoblet fra hvor i den historiske utviklingen man er. Det tas ikke hensyn til at Palestina har vært en administrativ geografisk betegnelse og at det aldri har vært noen palestinsk stat. Det tas ikke hensyn til at i 1948 benektet de arabiske lederne at det var en egen palestina-arabisk identitet, idet det ble anført at det britiske Palestina-mandatet var en del av syd-Syria. Det nevnes ikke at i 1948 forstod de fleste ordet «palestiner» som en jøde som bodde i området og at det ikke ble reist krav om opprettelse av en palestina-arabisk stat i tiden 1948-1967 da Judea, Samaria og Gaza var på jordanske og egyptiske hender.

Derfor er det tendensiøst når det eksempelvis heter om FNs delingsplan fra 1947 «Det palestinske området»,

eller når det skal forklares hva konflikten går ut på heter at «det palestinske folket faktisk bodde der før Israel blir opprettet». Videre er ordet «faktisk» feil idet det ikke fantes noe slikt palestinsk folk på den tiden.

- Om Jerusalem heter det at «Det jødiske navnet stammer fra den tiden da Salomos tempel lå her, rundt år 900 fvt.» og «Ifølge jødisk tradisjon er nemlig Vestmuren det eneste som fysisk står igjen av fundamentet til kong Salomos tempel.»

Kong Salomos tempel ble ødelagt i 586 fvt. Det ble gjenoppbygget og innviet i 515 fvt. Dette ble ødelagt av romerne i år 70 evt. Det sto altså et jødisk tempel i Jerusalem i nesten 1000 år, hvilket er noe kvalifisert annet enn «rundt år 900 fvt».

Dette er ikke bare en «jødisk tradisjon», men et historisk faktum. Likeledes at Jerusalem er nevnt 669 ganger i den jødiske Bibelen og at Sion, som ofte betyr Jerusalem er nevnt omkring 154 ganger. Jødisk tradisjon er at synagoger, graver og bønner rettes mot Jerusalem og at man minnes Jerusalem i bønn tre ganger om dagen. Men intet av dette fremkommer i teksten.

I en sidetekst heter det at «flere hendelser fra Koranen skal ha funnet sted (i Jerusalem)». Dette er misvisende. Jerusalem er ikke nevnt i Koranen. Det var først en stund etter Muhammeds død at hans himmelreise, som ifølge Koranen skjedde fra «det ytre sted», ble tolket i politisk øyemed til at det var fra Jerusalem.

- Om folkeretten heter det at den gir «palestinerne rett til væpnet motstand mot israelsk undertrykkelse og okkupasjon.» Begrep som «undertrykkelse og okkupasjon» er tendensiøse og stigmatiserende. Uten å gå inn på om det faktisk dreier seg om en okkupasjon, er okkupasjon i seg selv ikke i strid med folkeretten, eksempelvis de alliertes okkupasjon av Tyskland og Japan etter 2.verdenskrig.

Læreverkets fremstilling av folkeretten, er uten motforestillinger og blir av de fleste forstått slik at angrepene på Israel er lovlige. Dette er imidlertid i strid med folkeretten. Den form for væpnet motstand folkeretten aksepterer er noe annet enn det Israel utsettes for. Folkeretten aksepterer ikke angrep rettet mot sivile, mord uten noe legitimt militært mål med kniv, skytevåpen, biler osv, Folkeretten forbyr flykapringer, brannballonger og titusenvs av raketter mot sivile områder, å nekte fanger besøk av Det Internasjonale Røde Kors eller å holde åpenbart sinnssyke sivile fanget i årevis samt nekte utlevering av døde soldaters kropp. Folkeretten forbyr stridende å kle seg som sivile og skjule seg og sitt utstyr blant og bak de sivile. Intet av dette, som er metodene Israel blir overfalt med, er tillatt i folkeretten og intet av det nevnes.

Med en så ensidig og tendensiøs fremstilling feiler dette læreverket på målet om refleksjon og kritisk tenkning og følgelig muligheten for å forstå Israels situasjon og handlinger. Det legger grunnlaget for hat, først mot Israel, så mot jødiske israelere og så mot jøder, også i Norge.

Overfokusering

«Moderne konflikter» lider under en enorm overfokusering på Israel. Det har vært flere hundre kriger og konflikter etter andre verdenskrig. Likevel har saksøkte latt to av ni temakapitler handle om konflikten mellom israelere og palestinere med temaoverskriftene «Israel og Palestinerne - Dette er konflikten - Hva ligger bak konflikten» og «Konflikten utvikler seg - Krig og flyktningkrise - Fra intifadaen til i dag».

Folkemordet i Rwanda er den eneste andre konflikten som nevnes i en kapitteloverskrift. Ellers brukes generelle overskrifter som Krig og konflikt, Krig i dag, De som ikke finnes, Nobels fredspris, Lær om FN og Bærekraftsmål.

Det er ingen kapitler om eksempelvis konfliktene i Kongo, Afghanistan, Etiopia og Nigeria som har kostet millioner av menneskeliv i moderne tid. Det er heller ikke kapitler om eller nevnt noe om krigene som Norge har deltatt i som NATO-medlem, eksempelvis i Kosovo, Libya og Afghanistan.

Overfokuseringen på Israel blir forsterket i teksten av første kapittel: «Konflikten mellom Israel og palestinerne har til tider engasjert en hel verden.» og «Konflikten er komplisert og berører veldig mange mennesker.» Dette reflekterer et typisk norsk syn, men er neppe dekkende for hele verden. Forbindelsene mellom Israel og en rekke arabiske land er blitt styrket de siste årene uten at PA når frem med sine protester mot normalisering med Israel. Det finnes mange konflikter der mange flere mennesker er berørt, dog uten at de har fått slike forsterkende bemerkninger, eller engang er nevnt.

4. DIALOG MELLOM MIFF OG CAPPELEN DAMM

MIFF lagde en analyse av «Moderne konflikter» som ble offentliggjort på MIFFs hjemmesider den 18.11.2021. Samtidig ble den oversendt til Cappelen Damm med anmodning om at den skulle gjøres tilgjengelig for forfattere og fagredaktører, og at utbedringer/ justeringer skulle skje snarest. Saksøkte svarte kort samme dag

og ba om redegjørelse for publiserte og anerkjente kilder som MIFF baserte arbeidet på.

MIFF besvarte saksøktens anmodning ved å vise til at i analysen var det henvist til en rekke kilder og enda flere i lenkene. Dersom saksøkte ønsket mer informasjon ble de invitert til å fremme konkrete krav. MIFF inviterte også til dialog om saken. Da det ikke kom noe svar purret MIFF den 01.12.2021 og fikk svar samme dag om at det ikke kunne gis noe tidspunkt for når MIFF ville få svar. Saksøkte stilte ikke noen flere spørsmål og viste ingen interesse for dialog.

Efter en ny purring fra MIFF den 21.01.2022 svarte saksøkte samme dag: «Takk for deres innspill. Vi har gått flere runder på dette internt med våre redaktører og gjort justeringer i vårt undervisningsmateriale.» Dessverre var ikke «Moderne konflikter» blitt bedre. Det var gjort noen få korreksjoner til det bedre og noen til det verre, men resultatet er like kritikkverdig som før. MIFF foretok derfor en ny analyse som ble publisert på MIFFs nettsider den 07.02.2022. Jeg legger frem som

BEVIS: «Moderne konflikter» oversikt og relevante temaer	Bilag 4
Analyse I av «Moderne konflikter», MIFF av 18.11.2021	Bilag 5
Epost mellom MIFF og Cappelen Damm av 18. og 19.11.2021	Bilag 6
Epost fra Cappelen Damm til MIFF av 21.01.2022	Bilag 7
Analyse II av «Moderne konflikter» MIFF av 07.02.2022	Bilag 8

5. OPPLÆRINGSLOVEN

Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (Opplæringsloven) av 07.17.1998 har bestemmelser som stiller kvalitetskrav til skolen. Videre vises det til læreplanens «Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen», fastsatt ved kgl. res. 01.09.2017 med hjemmel i Opplæringsloven § 1-5 som har status som forskrift. Disse kravene får direkte anvendelse på det undervisningsmateriellet som brukes. Jeg legger frem som

BEVIS: Læreplanens Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen». av 01.09.2017	Bilag 9
--	---------

Den sentrale bestemmelsen i Opplæringsloven er så vesentlig at den inntas her:

§ 1-1. Formålet med opplæringa

Opplæringa i skole og lærebedrift skal, i samarbeid og forståing med heimen, opne dører mot verda og framtida og gi elevane og lærlingane historisk og kulturell innsikt og forankring.

Opplæringa skal byggje på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, verdiar som òg kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane.

Opplæringa skal bidra til å utvide kjennskapet til og forståinga av den nasjonale kulturarven og vår felles internasjonale kulturtradisjon.

Opplæringa skal gi innsikt i kulturelt mangfald og vise respekt for den einskilde si overtyding. Ho skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte.

Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrøng.

Elevane og lærlingane skal lære å tenkje kritisk og handle etisk og miljøbevisst. Dei skal ha medansvar og rett til medverknad.

Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeidast.

6. JURIDISK

6.1 Ytringsfriheten.

Det følger av Grl. § 100 at det i utgangspunktet står saksøkte fritt å utgi bøker o.l. på papir og digitalt. Ytringsfriheten er en viktig del av vårt norske demokrati og det skal mye til før meninger kan sensureres. Det er slik det skal være og MIFF ønsker ikke å sensurere Cappelen Damms generelle rett til å utgi fremstillinger av typen Skolen, selv om det er beklagelig at et velrennomert forlag utgir noe med så store mangler. MIFF søker derfor ikke generelt å forby innholdet i dette materialet.

Men det er grenser for hva et privat kommersielt forlag kan tillate seg å markedsføre til elever i den norske skolen. Grensen går ved at materialet må respektere Opplæringsloven, nærmere forklart i læreplanens overordnede del.

Saksøkte anfører at et rettslig krav om å fjerne omtalen av konflikten mellom Israel og Palestina, vil utgjøre et alvorlig og uakseptabelt anslag mot ytringsfriheten i et moderne informasjonssamfunn. Dette bestrides. Et læremiddel til bruk i skolen er ikke beskyttet av de samme regler om ytringsfrihet som gjelder ellers i samfunnet. Denne saken dreier seg om de begrensninger som gjelder under hensyntagen til at det er tale om undervisningen i våre skoler. Da stilles det krav som følger av Opplæringsloven og læreplanens overordnede del som beskytter elevene mot bl.a. falsk informasjon og politisk propaganda. Det er ikke slik at ytringsfriheten beskytter ethvert utsagn som måtte komme fra et ellers velrennomert forlag når det er rettet mot våre skoleelever. I tilfelle av kollisjon mellom ytringsfriheten og kravene som stilles til læremidler i skolen må ytringsfriheten vike.

6.2 Brudd med kravene i Opplæringsloven.

Opplæringen skal gi elevene historisk innsikt og forankring, fremme vitenskapelig tenkemåte samt lære å tenke kritisk, cfr. lovens formålsparagraf.

Imidlertid er «Moderne konflikter» preget av så mye faktiske feil, ensidig saksfremstilling, overfokusering på ett tema samt manglende motforestillinger at den feiler vesentlig på lovens krav.

Opplæringsloven har flere bestemmelser som skal verne om og fremme den enkelte elevs evne til å mestre sine liv og kunne delta i arbeids- og fellesskap i samfunnet. Det er ikke mange jødiske elever i norsk skole, men for dem er «Moderne konflikter» problematisk. Vrangforestillinger og overdrevent fokus på Israel har ført til antisemittiske holdninger av betydelig omfang. HL-senterets undersøkelser viser en sammenheng mellom holdninger til konflikten og antisemittisme. Elevene rammes generelt når undervisningsmaterialet er dårlig, men pga det overdrevne fokuset på Israel er jødiske elever særlig utsatt. Dette

undervisningsmateriellet bygger opp under holdninger som det ellers er bred enighet om at det norske samfunnet må motarbeide generelt og særlig i skolen. At det er et betydelig overfokus på Israel i media betyr ikke at det er forsvarlig å gjøre det samme i skolen. Snarere burde skolen være skjermet for slikt for å leve opp til Opplæringslovens krav. Jeg legger frem som

BEVIS: Antisemittisme i Norge? HL-senteret mai 2012 Bilag 10
1 av 5 norske muslimer: HL-senterets rapport, MIFF 05.12.2017 Bilag 11

- 6.3 «Moderne konflikter» er i sin ensidighet slik at det motarbeider forskriftens krav om at «Alle elever skal behandles likeverdig, og ingen elever skal utsettes for diskriminering.» Den er ikke egnet til å gi elevene «Felles referanserammer (som) er viktig for den enkeltes tilhørighet til samfunnet.» Den er i strid med påpekningen av at det er «Fem folkegrupper med ... status som nasjonale minoriteter i tråd med våre internasjonale forpliktelser: jøder ... og opplæringen skal gi kunnskap om disse folkegruppene.»
- 6.4 Barnekonvensjonen av 20.11.1989 gir barn og unge under 18 år et særlig vern, herunder bestemmelser om utdanning i Art. 28 og 29 som brytes av «Moderne konflikter».
- 6.5 Menneskerettighetene er også under press av «Moderne konflikter».
- 6.6 Det heter i forskriften at «Opplæringen skal gi elevene en forståelse av kritisk og vitenskapelig tenkning.» og at «Etisk bevissthet er å veie ulike hensyn mot hverandre og er nødvendig for å være et reflektert og ansvarlig menneske.» og at «Kritisk tenkning og etisk bevissthet er både en forutsetning for og en del av det å lære i mange ulike sammenhenger, og bidrar til at elevene utvikler god dømmekraft.»
- Det anføres at med sin ensidighet og mangel på refleksjon og motforestillinger gjør «Moderne konflikter» det motsatte av disse kravene.
- Læreverket Skolen fremstår som et helhetlig undervisningsopplegg som står på egne ben. Ved vurderingen av om det fyller lovens kvalitetskrav, skal «Moderne konflikter» derfor vurderes på selvstendig grunnlag, uten supplerende med annet materiell. Dog kan det ikke sees at slikt supplerende materiell finnes.
- Den enkelte lærer har en teoretisk mulighet til å skape balanse av eget tiltak. Det er imidlertid begrenset hvor mye en lærer kan fordype seg i og formidle til elevene på de forskjellige temaene og det burde være unødvendig å overlate til lærerne å rette opp faktiske feil. Forlagenes læremidler styrer undervisningen vel så mye som læreplanen. Dette skjerper kravet til balanse i et læremiddel som «Moderne konflikter».
- 6.7 Saksøkte anfører at det ikke er spesifisert i prosessvarselet hvilken bestemmelse i Opplæringsloven som er aktuell. Dette er ikke riktig. Det har vært vist til lovens § 1-1 som også var inntatt i sin helhet i varselet, samt til læreplanens overordnede del.
- 6.8 Kravet er ikke basert på MIFFs subjektive forståelse av konflikten mellom Israel og Palestina, men på objektive feil i det påklagede undervisningsmateriellet og objektiv konstatering av ensidighet og tendensiøs fremstilling i materiellet.

- 6.9 Det kan ikke sees at et krav om retting av læremidler pga brudd på Opplæringsloven tidligere har vært reist for domstolene.

Saksøker anfører at det kan konstateres lovbrudd. Slike brudd kan være straffbare, men det blir ikke påberopt her.

Det er ikke noen egen hjemmel for konsekvensene av å selge undervisningsmateriell som er i strid med Opplæringsloven. Dette betyr imidlertid ikke at det nødvendigvis er uten konsekvenser å utgi lovstridige læremidler til bruk i skolen. Lovgiveren har primært overlatt til de private forlagene å sørge for tilstrekkelig kvalitetssikring. Når denne kvalitetssikringen svikter har derfor personer eller organisasjoner med rettslig interesse rett til å påtale det og få dom for at materiellet er lovstridig og må trekkes tilbake. Det strider imot rettsfølelsen om forlag skal ha rett til å markedsføre lovstridige lærebøker inn i skolen. Dette må særlig gjelde når lovstriden er så konsekvent og omfattende som i dette tilfellet og er egnet til å føre til et hatefullt forhold til jøder.

7. DEL AV ET STØRRE PROBLEM

Dette er ikke eneste gang anti-israelsk eller antisemittisk propaganda i skolen er et problem. Dersom «Moderne konflikter» hadde vært enestående i sitt slag, ville det muligvis kunne vært balansert om man ser på tilfanget av læremidler under ett. Slik er det ikke. Det er derfor nødvendig å se kortfattet på at de innsigelsene som «Moderne konflikter» foranlediger, utgjør et gjennomgående problem hvor elever generelt og jødiske elever spesielt blir ofret til fordel for et ensidig narrativ i strid med Opplæringslovens krav.

- 7.1 Den 16.08.2021 påtalte MIFF en grovt feil illustrasjon i en annen del av Skolen laget for 5. klasse. Denne ble rettet. Jeg legger frem som

BEVIS: På skolesiden blandes symbolene, MIFF 16.08.2021 Bilag 12

- 7.2 I oktober 2021 måtte Forlaget Cappelen Damm Akademisk trekke boken «Religioner og hverdagspluralisme i barnehagen», en ny fagbok rettet mot barnehagelærerutdanningen. Dette skjedde etter at den var blitt sterkt kritisert med anførsler om at den grenset til antijødisk propaganda.

I 2008 gav Cappelen Damm ut skolebøker i serien «Vi i verden» til bruk i grunnskolen i RLE-faget. I kapitlet Det gamle testamentet er det et satellittfoto som i det vesentligste viser Israel. I billedteksten heter det «Satellittfoto av Palestina.» I et kapittel om Det gamle testamentet er dette en anakronisme som fjerner Israel fra kartet og historien og jødernes religiøse tilknytning til landet. Dette forsterkes ved at det over fotoet står at fortellingen om Israelittene er viktig for de kristne, mens jødene ikke nevnes. Det er som om jødene ikke har eksistert, hvilket er i strid med RLE-fagets formål samt forutsetningen om likeverdig behandling av religionene. Jeg legger frem som

BEVIS: Bok for barnehagelærere, MIFF 13.10.2021 Bilag 13
Forlag trekker barnehagebok, MIFF 15.10.2021 Bilag 14
Dette er satellittfoto av?, MIFF 06.06.2014 Bilag 15

- 7.4 I 2020 utga forlaget Aschehoug boken Matriks 10 Historie for ungdomstrinnet. Også den var svært mangelfull. Videre ble det gjort en uforståelig kobling mellom

norske jøder og konflikten Israel var i som Det Mosaiske Trossamfunds forstander Ervin Kohn tok avstand fra. Jeg legger frem som

BEVIS: Skolebok gjør merkelig kobling, MIFF 17.03.2020 Bilag 16

- 7.5 Pga tilspissingen av forholdet mellom Ukraina og Russland lagde MIFF også en faktasjekk på skolebøker 2008-2018 når det gjelder Tsjetsjenia, Georgia og Ukraina. Resultatet er like nedslående. Jeg legger frem som

BEVIS: Hvordan norsk skole har fortiet, MIFF 04.02.2022 Bilag 17

- 7.6 I en masteroppgave i 2018 «Fremstillinger av den islamske verdens og Europas middelalderhistorie i norske lærebøker for grunnskolen og videregående etter Kunnskapsløftet» tok Kristoffer Tyssøy Høisæther for seg samtlige lærebøker i historie, 3 for grunnskolen og 6 for videregående skole. Han viste at norske lærebøker i historie inntar en konsekvent anti-vestlig holdning Dette fører til skjønnmaling av muslimsk og arabisk historie kombinert med en fordømmende holdning til kristen europeisk historie og liten forståelse for den jødiske. Arabisk undertrykking og forfølgelse av jødiske minoriteter blir konsekvent fortiet. Jeg legger frem som

BEVIS: Høisæther, Masteroppgave, MIFF 01.03.2019 Bilag 18

- 7.7 2018 ble Operasjon Dagsverk (OD) gjort til et ensidig propaganda-angrep på Israel, rettet mot 60.000 skoleelever. Anita Sævik, fagutvalgsleder i religion og etikk i Norsk Lektorlag, anførte at det er legitimt å spørre om OD 2018 bryter med verdigrunnlaget i Opplæringsloven og om OD 2018 er så ensidig at skolene kan få et problem med læreplanens «Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen» der «Kritisk tenkning og etisk bevissthet» er nedfelt som egne punkt. Jeg legger frem som

BEVIS: Vi kan ikke oppfordre, MIFF 24.07.2018 Bilag 19

MIFF avslører OD, MIFF 14.08.2018 Bilag 20

Elevenes OD-penger til boikott av Israel, MIFF 12.10.2018 Bilag 21

Israelske soldater terrorister i skoleoppgave, MIFF 25.10.2018 Bilag 22

Artikkel i Lektorbladet nr. 5/2018 av Anita Sævik Bilag 23

- 7.8 28.05.2014 ble det gitt en oppgave til avsluttende norskeksamen for 50.000 avgangselever i norsk hovedmål i videregående skole. Oppgaven var basert på en bloddryppende SMS fra Mads Gilbert med usanne anklager mot Israel. Oppgaven var uten motforestillinger og egnet til å skape hat. Utdanningsdirektoratet forsøkte å kneble protestene mot dette og har ikke kunnet dokumentere at påstandene var sanne. Jeg legger frem som

BEVIS: Utdanningsdirektoratet ga propaganda, MIFF 28.05.2014 Bilag 24

Ingen spor av anklagen, MIFF 19.06.2014 Bilag 25

Utdanningsdirektoratet nekter innsyn, MIFF 08.09.2014 Bilag 26

8. OMFANGET AV BEVISFØRSELEN

- 8.1 I det ovennevnte bevismaterialet er det vist til et betydelig antall kilder. Å skulle legge frem alt dette vil sprengte et rimelig omfang av bevisførselen. Disse kildene har ligget ute på nettet og vært gjenstand for offentlig diskusjon over lengre tid, noen av dem også i PFU og Diskrimineringsnemnda. Det har ikke på noe punkt

vært anført eller vist at MIFF gir uriktig informasjon. Heller ikke saksøkte påstår noe slikt.

- 8.2 Saksøker vil derfor anse manglende protester på faktiske forhold som aksept av at de fakta som MIFF påberoper seg er korrekte. Dersom saksøkte ønsker nærmere bevisførsel forventes det at saksøkte provoserer fremlagt ytterligere dokumentasjon. Alternativt kan bevisførselen utvides, men da trenges det ytterligere dager i retten.

9. KRAVET

Under henvisning til ovenstående anførsler om ytringsfriheten vil det ikke bli krevet at «Moderne konflikter» blir fullstendig forbudt. Imidlertid er det vesentlig at Opplæringsloven blir overholdt. Det kreves derfor fastsettelsesdom for at «Moderne konflikter» er i strid med Opplæringsloven. Videre kreves det fullbyrdsdom for at det trekkes tilbake som tilbud til skolen og tas ut av markedsføring og distribusjon til skolen.

På bakgrunn av det ovenstående legger jeg ned følgende

PÅSTAND:

1. Temaet «Moderne konflikter» i Cappelen Damm AS' online skolebok Skolen i samfunnsfag for tiendeklasse er i strid med kravene i Opplæringsloven § 1-1.
2. Cappelen Damm AS v/styrets leder dømmes til å trekke tilbake temaet «Moderne konflikter» fra forlagets online skolebok Skolen i Samfunnsfag for tiendeklasse fra markedsføring og distribusjon til skoleverket.
3. Cappelen Damm AS v/styrets leder dømmes til å gjøre skolene som har vært mottagere av Skolen oppmerksomme på at det må tas ut av undervisningen og ikke lenger kan brukes.
4. Cappelen Damm AS v/styrets leder dømmes til å erstatte MIFF sakens omkostninger.

ADVOKATFIRMAET RØDNER

Jan Benj. Rødner
Advokat

P462MIFF_001